

DECYZJA nr ZA-I.5183.252.2025**Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie**

*Na podstawie art. 31 ust. 2, w związku z art. 6 ust. 1 pkt 3, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm. – dalej **u.o.z.o.z.**) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572 – dalej **kpa**)*

Po rozpatrzeniu wniosku z dnia 08.07.2025 r. (data wpływu 09.07.2025 r.), skorygowanego dnia 12.09.2025 r. (data wpływu 06.10.2025 r.), złożonego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Krakowie, ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków, w sprawie określenia zakresu i rodzaju niezbędnych badań archeologicznych w związku z zamierzeniem inwestycyjnym pn.: „*Rozbudowa drogi krajowej nr 44 ul. Jana Pawła II w km 75+486,28 do km 75+832,04 w miejscowości Spytkowice w zakresie budowy chodnika, zatok autobusowych oraz budowy i przebudowy infrastruktury technicznej*”

Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Krakowie

nakłada na Inwestora – Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Krakowie, ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków, obowiązek przeprowadzenia i sfinansowania badań archeologicznych w następującym zakresie:

- 1) Obszar działek nr 975/1, 975/3 i 975/4 obr. Spytkowice, gm. Spytkowice, pow. wadowicki, o łącznej powierzchni ok. 1,5 ara, należy objąć przedinwestycyjnymi badaniami archeologicznymi (etap I). Badania te należy rozpocząć od ręcznego odhumusowania tego terenu. Następnie należy odczyścić i zadokumentować odsłonięty poziom i profile ziemne. W przypadku odkrycia nawarstwień kulturowych (np. warstw zawierający wyroby ze skał krzemionkowych) i/lub obiektów archeologicznych (np. jam, grobów, krzemienic, relikwów architektury) należy przeprowadzić ich ręczną eksplorację wraz ze sporządzeniem odpowiedniej dokumentacji. Z uwagi na charakter stanowiska (obecność drobnych wyrobów krzemiennych; prawdopodobieństwo wystąpienia krzemienicy) w trakcie eksploracji należy dodatkowo uwzględnić następujące wytyczne:
 - a) eksplorację nawarstwień zawierających artefakty krzemienne należy prowadzić przy użyciu gracek, do momentu osiągnięcia poziomu calca;
 - b) każdy odkryty zabytek ruchomy, uchwycony na poziomie odkrycia, należy namierzyć trójwymiarowo;
 - c) kolejne poziomy odkrycia należy dokumentować co 10 cm;
 - d) w celu maksymalizacji efektów należy dodatkowo stosować przesiewanie lub szlamowanie wydobytego urobku na sitach o średnicy oczek do 3 mm, przyporządkowując pozyskane w ten sposób zabytki ruchome do odpowiednich arów lub metrów;
 - e) w przypadku natrafienia na krzemienicę, należy stosować sposób eksploracji i dokumentację odpowiednie dla tego rodzaju obiektów (podział przestrzeni badawczej na metry kwadratowe, eksploracja plastyczna, szczegółowa dokumentacja opisowa i graficzna uwzględniająca położenie poszczególnych artefaktów itd.);
- 2) Jeżeli w wyniku I etapu ratowniczych badań wykopaliskowych zostanie uprawdopodobnione, że zasięg stanowiska archeologicznego wchodzący w kolizję z inwestycją wykracza poza zakres wskazany w pkt 1), wówczas obszar przeznaczony do badań wykopaliskowych – na podstawie odrębnej decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – należy rozszerzyć (etap II) w celu dokonania całościowego rozpoznania zagrożonej zniszczeniem części zabytku archeologicznego;
- 3) Obszar ww. przedsięwzięcia budowlanego znajdujący się poza zakresem przedinwestycyjnych badań wykopaliskowych należy objąć badaniami w trybie stałego nadzoru archeologicznego nad wszelkimi

robotami ziemnymi wykonywanymi w związku z inwestycją – z zastrzeżeniem zmiany trybu na badania wykopaliskowe w przypadku natrafienia na zabytkowe nawarstwienia o charakterze antropogenicznym. Należy przy tym uwzględnić, że:

- a) stały nadzór archeologiczny oznacza, że archeolog posiadający uprawnienia zawodowe jest nieustannie osobiście obecny podczas usuwania nawarstwień zalegających poniżej obecnego poziomu gruntu, obserwując wykonywane prace ziemne w celu uchwycenia obecności w wykopie zabytków ruchomych i nieruchomych; ponadto na bieżąco prowadzi dokumentację fotograficzną;
 - b) stwierdzenie obecności w wykopie nawarstwień kulturowych i/lub obiektów archeologicznych (np. jam, grobów, krzemienic, reliktyw architektury) obliguje do wstrzymania robót ziemnych w rejonie odkrycia i podjęcia badań wykopaliskowych, polegających na ręcznej eksploracji odkrytych struktur wraz ze sporządzeniem odpowiedniej dokumentacji;
- 4) Dokumentację przebiegu badań archeologicznych oraz opracowanie wyników tych badań należy wykonać w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną przestrzenną lokalizację wszystkich zrealizowanych czynności oraz dokonanych odkryć, a ponadto zgodnie z wytycznymi Generalnego Konserwatora Zabytków z dnia 08.01.2020 r. pt. „*Standardy prowadzenia badań archeologicznych. Cz. 2 – Badania inwazyjne lądowe*” opracowanymi przez Narodowy Instytut Dziedzictwa, Warszawa 2019 r.

Niniejszej decyzji, zgodnie art. 108 kpa, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Inwestor winien wyprzedzająco uzyskać **pozwolenie konserwatorskie na prowadzenie badań archeologicznych**. Formularz wniosku o wydanie tego pozwolenia, wraz z wykazem niezbędnych załączników, jest dostępny na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Krakowie w zakładce *Formularze*.

UZASADNIENIE

Wyżej wymieniona inwestycja jest planowana na terenie, na którym występują zabytki archeologiczne. Co najmniej w granicach działek nr 975/1, 975/3 i 975/4 obr. Spytkowice, gm. Spytkowice, pow. wadowicki będzie ona przebiegać przez neolityczną pracownię krzemieniarską w Spytkowicach [Spytkowice, stan. 3 (AZP 104-52/2)], która jest wpisana do rejestru zabytków pod nr A-682/92 decyzją z dnia 25.03.1992 r. Zamierzone roboty budowlano-ziemne stanowią bezpośrednie zagrożenie dla zabytkowych reliktyw pradziejowego osadnictwa zachowanych pod powierzchnią gruntu. W celu ich ochrony zachodzi konieczność przeprowadzenia badań archeologicznych w zakresie wskazanym w niniejszej decyzji. Za zapewnienie tych badań, zgodnie z niżej przytoczonymi przepisami, odpowiada Inwestor.

Zgodnie z art. 31 ust. 1a i 2 u.o.z.o.z., osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru, albo roboty ziemne na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne – jest obowiązana pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków. Zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji, wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty ziemne zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny. Dlatego orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa, za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Krakowie, ul. Kanonicza 24, 31-002 Kraków, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszej decyzji, na podstawie art. 127 i art. 129 kpa.

2. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a kpa).

Małopolski
Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Krakowie

mgr inż. arch. Katarzyna Urbańska
/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1 Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Krakowie, ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków

1 x aa archeo + załączniki

1 x aa